

Αθήνα, 19/3/18

Προς:

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα

Υπ' όψη : Υπουργού κου Γιώργου Σταθάκη

: Γεν. Γραμματέα κου Μιχάλη Βερροϊόπουλου

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Πειραιώς 132, 118 54 Αθήνα

Υπ' όψη : Προέδρου κου Ν. Μπουλαξή

Κοινοποίηση:

ΛΑΓΗΕ ΑΕ

Κάστορος 72, 185 45 Πειραιάς

Υπ' όψη : Προέδρου κου Μ. Φιλίππου

ΑΔΜΗΕ ΑΕ

Δυρραχίου 89 & Κηφισού, 104 43 Αθήνα

Υπ' όψη : Προέδρου κου Μ. Μανουσάκη

Θέμα: Πρόταση και τεχνική ανάλυση ΣΠΕΦ για την συμβατότητα διατήρησης της Χρέωσης Προμηθευτή (ΠΧΕΦΕΛ) παρά το Market Coupling του Target Model, δηλαδή την οποτεδήποτε σύζευξη αγορών που θα επιφέρει για την Χώρα μας με τις γειτονικές

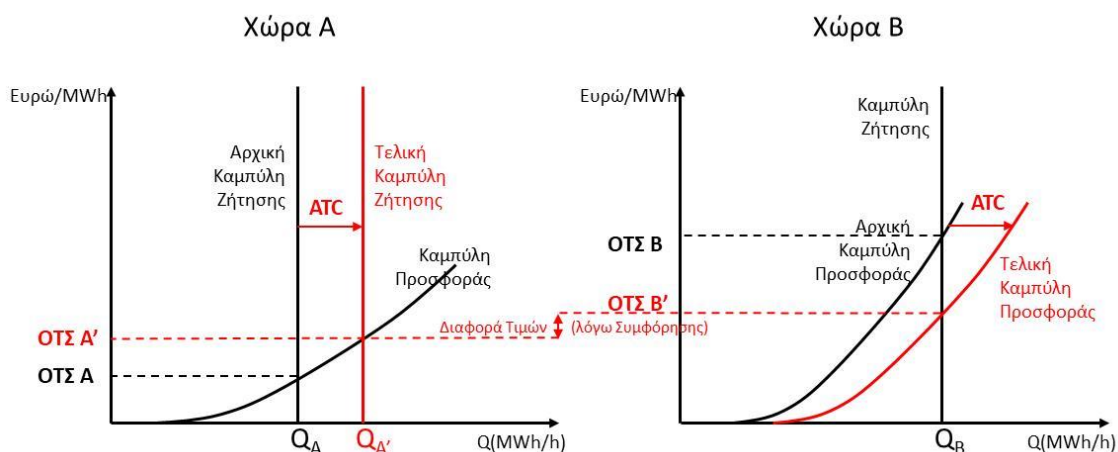
Αξιότιμε κε Υπουργέ, κε Γενικό και κε Πρόεδρε

Σε συνέχεια του πρώτου κύκλου διαβούλευσης των Κωδίκων του Target Model όπως προηγήθηκε, της ευρύτερης δημόσιας συζήτησης, των αποκλινοσών τοποθετήσεων και πεποιθήσεων για το τι εκτιμάται πως θα επιφέρει το Μοντέλο Στόχος και ιδίως το Market Coupling (Σύζευξη Αγορών) αλλά και της ενδελεχούς περαιτέρω εξέτασης από τον Σύνδεσμο μας του τι ακριβώς σημαίνει και συνεπάγεται η Σύζευξη Αγορών όπως λειτουργεί ήδη μεταξύ κάποιων ευρωπαϊκών Προημερήσιων Αγορών ηλεκτρισμού, αισθανόμαστε πως υφέρπουν μάλλον αφαιρετικές υπεραπλουστεύσεις αν όχι σοβαρές παρανοήσεις ή σκοπιμότητες στην δημόσια συζήτηση, όσον αφορά το τι ακριβώς σημαίνει και συνεπάγεται η Σύζευξη Αγορών.

Πιο αναλυτικά, η κοινή αντίληψη στην χώρα μας περί δήθεν κοινής επίλυσης ή συνεπίλυσης των Προημερήσιων Αγορών των επιμέρους χωρών που τελούν υπό σύζευξη (Market Coupling) και άρα η συνακόλουθη ανάγκη για την τάχα αφαίρεση κάθε διορθωτικού μηχανισμού άρσης στρεβλώσεων που τυχόν ισχύει και λειτουργεί σε κάθε μία από αυτές, είναι εσφαλμένη.

Όπου υπάρχει και λειτουργεί Market Coupling στην ΕΕ δεν υφίσταται συνεπίλυση των Προημερήσιων Αγορών αλλά κατόπιν της προ-επίλυσης τους τοπικά όπως παραδοσιακά γινόταν, εν συνεχεία εξαντλείται η δυνατότητα μεταφοράς ενέργειας από την φθηνότερη προς την ακριβότερη αγορά στα εναπομένοντα όρια των μεταξύ τους διασυνδέσεων υπό την μορφή Εξαγωγών-Εισαγωγών και έως την ευκαία εξίσωση των Οριακών Τιμών Συστήματος τους, η οποία εξίσωση ωστόσο δεν είναι

δεδομένη, αφού οι χωρητικότητες των διασυνδέσεων είναι πεπερασμένες. Εν γένει λοιπόν το Market Coupling ουσιαστικά επιφέρει την αύξηση της Οριακής Τιμής Συστήματος στην φθηνή χώρα που εξαγει ρεύμα και την μείωση στην ακριβή που το εισάγει. Οι νέες μάλιστα ΟΤΣ' που διαμορφώνονται σε κάθε χώρα, στην χώρα που εξαγει αυξάνονται ενώ στην χώρα που εισάγει μειώνονται, δεν ταυτίζονται οπωσδήποτε μεταξύ τους. **Δηλαδή επί της ουσίας το Market Coupling δεν επιφέρει καμία κατάργηση ή συγχώνευση των επιμέρους Προημερήσιων Αγορών των χωρών που λειτουργεί**, όπως για παράδειγμα συνέβη στα νησιά των Κυκλάδων και εν προκειμένης του συστήματος νησιών της Πάρου που μόλις διασυνδέθηκαν με το ηπειρωτικό σύστημα σταμάτησε και να λειτουργεί ο Κυλιόμενος ΗΕΠ της, δηλαδή η Προημερήσια Αγορά της, αφού η διασύνδεση της έχει σχεδιαστεί σε χωρητικότητα έτσι ώστε να καλύπτει πλήρως τις ανάγκες του συστήματος της σε κάθε περίπτωση. **Το Market Coupling λοιπόν δεν είναι τίποτα περισσότερο από την μεγιστοποίηση των ανταλλαγών ενέργειας στα όρια της χωρητικότητας των διασυνδέσεων ανεξαρτήτων κατά τα άλλα Προημερήσιων Αγορών με σκοπό την κατά το δυνατόν σύγκλιση των επιμέρους ΟΤΣ τους**. Ειδικά στην χώρα μας που οι καθαρές εισαγωγές (εισαγωγές μείον εξαγωγές αφού παράλληλα συμβαίνουν και τα δύο αναλόγως την γειτονική χώρα) καταλαμβάνουν πολλές φορές ποσοστό περίξ του 20% των φορτίων του ΗΕΠ μας εξαιτίας ακριβώς των διαφορών της ΟΤΣ μας από των γειτονικών χωρών, δεν πρόκειται να δούμε καμία θεαματική αλλαγή με το Market Coupling. Σχηματικά το πώς λειτουργεί το Market Coupling μεταξύ χωρών της ΕΕ φαίνεται παρακάτω:

Όπου:

A και B είναι οι επιμέρους δύο Χώρες σε Market Coupling

OTS A και OTS B είναι οι επιμέρους ΟΤΣ των Προημερήσιων Αγορών τους.

OTS A' και OTS B' είναι οι νέες ΟΤΣ κατόπιν της εξάντλησης της χωρητικότητας της διασύνδεσης τους (Market Coupling) με σκοπό την σύγκλιση των επιμέρους ΟΤΣ τους.

ΑΤC (Available Transmission Capacity) είναι η διαθέσιμη χωρητικότητα της μεταξύ τους διασύνδεσης για μεταφορά δηλαδή ενέργειας από την φθηνή χώρα στην ακριβή.

Q_A και Q_{A'} είναι η ζήτηση που καλύπτει ανά ώρα η προσφορά στην Α Χώρα πριν και μετά την παρέμβαση του Market Coupling

Q_B είναι η ζήτηση της Β Χώρας.

Παρατηρούμε λοιπόν στο παραπάνω διάγραμμα πως η φθηνή χώρα Α με αρχική OTS A < OTS B, μέσω του Market Coupling αποδέχεται να αυξήσει την ζήτηση της λόγω των εξαγωγών, μεταφέροντας την σχετική καμπύλη ζήτησης της δεξιότερα από το σημείο Q_A στο Q_{A'}. Με τον τρόπο αυτό η νέα καμπύλη ζήτησης τέμνει την καμπύλη προσφοράς της σε υψηλότερο σημείο (δηλαδή εντάσσει ακριβότερες μονάδες παραγωγής στο σύστημα της για να καλύψει την αυξημένη αυτή κατά το ΑΤC ζήτηση), το οποίο και την οδηγεί στην OTS A' αντί OTS A.

Αντίθετα στην ακριβή Χώρα Β, μεταφέρεται δεξιότερα η καμπύλη προσφοράς της κατά το ποσό του ΑΤC δηλαδή των εξαγωγών της Α χώρας που έγιναν εισαγωγές, δηλαδή προσφορά στην Β χώρα σύμφωνα με τα διαθέσιμα όρια της μεταξύ τους διασύνδεσης. Όπως φαίνεται και στο σχήμα, η ταύτιση των νέων OTS A' και B' με το Market Coupling επουδενί είναι δεδομένη, αλλά ακόμα και αν

αυτό συμβεί, παραμένει παντελώς ανεξάρτητο φαινόμενο και δεν αλλάζει τίποτα στην εν τοις πράγμασι ανεξαρτησία και αυτοτέλεια της υπόστασης και λειτουργίας των δύο επιμέρους Προμηθευτικών Αγορών.

Τούτων λεχθέντων, ο μηχανισμός της Χρέωσης Προμηθευτή (ΠΧΦΕΛ) στην Χώρα μας που εδράζεται στην επίλυση Εικονικού ΗΕΠ κατόπιν του κανονικού, δηλαδή Εικονικής Προμηθευτικής Αγοράς χωρίς την συμμετοχή των ΑΠΕ κατόπιν της κανονικής, μπορεί κάλλιστα να συνεχίσει να λειτουργεί και να διεξάγεται μετά την όποια επίδραση επιφέρει το Market Coupling στην οριστικοποίηση της Προμηθευτικής αγοράς της Χώρας μας. Σε βήματα η συνολική διεργασία θα έχει ως εξής:

- Προεπίλυση της Ελληνικής Προμηθευτικής Αγοράς όπως άλλωστε και των γειτονικών χωρών κατά τον γνωστό τρόπο.
- Εκτέλεση του Market Coupling μεταξύ της Ελληνικής Προμηθευτικής Αγοράς με την οιαδήποτε γειτονική που έχει συναινέσει στην σύζευξη και που θα επιφέρει αύξηση εισαγωγών ή εξαγωγών αναλόγως και μέχρι την κατ' οποιονδήποτε βαθμό σύγκλιση των ΟΤΣ των επιμέρους Χωρών και πάντοτε μέχρι τα όρια των μεταξύ τους διασυνδέσεων.
- Διενέργεια εν συνεχεία τοπικά στην Ελλάδα σε δεύτερο χρόνο της Εικονικής Προμηθευτικής Αγοράς (που σήμερα ονομάζεται Εικονικός ΗΕΠ) χωρίς τις ΑΠΕ επί των αποτελεσμάτων της Market Coupled επίλυσης, ώστε να προκύψει η Εικονική ΟΤΣ. Τούτο χωρίς καθόλου να επηρεαστεί το αποτέλεσμα των εισαγωγών ή εξαγωγών που επέφερε το Market Coupling και φυσικά χωρίς κατ' οποιονδήποτε τρόπο να αλλοιωθούν ή επηρεαστούν τα δεδομένα των γειτονικών συζευγμένων μαζί μας αγορών.
- Εν συνεχεία η διαφορά της Εικονικής με Market Coupling ΟΤΣ μας από την τακτική Market Coupled ΟΤΣ της Χώρας μας, θα αποτελεί κανονικά και πάλι την ΠΧΦΕΛ.
- Αν και επιστημονικά δεν το συμεριζόμαστε, για λόγους ρύθμισης του πλεονάσματος του ΕΛΑΠΕ εν συνεχεία το Υπουργείο μπορεί να προσδιορίζει συντελεστή <1 βάσει του οποίου οι Προμηθευτές θα καταβάλουν την ΠΧΦΕΛ στον ΕΛΑΠΕ, όπως για παράδειγμα ίσχυε για το 2016 (ο συντελεστής τότε ήταν 0.5, δηλαδή οι Προμηθευτές χρεώνονταν το 50% της).

Αξιότιμε κε Υπουργέ, κε Γενικό και κε Πρόεδρε

Όπως έχει καταστεί εμφανές η τυχόν κατάργηση της Χρέωσης Προμηθευτή θα επιστρέψει την χώρα μας πίσω στην εποχή των καταστροφικών στρεβλώσεων σε βάρος των ΑΠΕ και του Ειδικού Λογαριασμού τους (ΕΛΑΠΕ) προς όφελος μόνο των Προμηθευτών και σε βάρος των καταναλωτών, που θα απαιτηθεί εν συνεχεία να επωμισθούν ένα στρεβλά μονίμως αυξανόμενο ΕΤΜΕΑΡ. Το Merit Order Effect και η πλασματική υπερδιόγκωση του ΕΤΜΕΑΡ που δημιουργεί, είναι ένα διεθνώς αναγνωρισμένο ακαδημαϊκά και βιβλιογραφικά πρόβλημα. Η Χρέωση Προμηθευτή που η Κυβέρνηση σας αλλά και η συντριπτική πλειοψηφία της αντιπολίτευσης ψήφισε με τον ν. 4414/2016, πρωτοπορεί διεθνώς, αφού κατάφερε με ουσιαστικό και δίκαιο τρόπο να εξαλείψει την στρέβλωση μέσα από τον ίδιο τον μηχανισμό λειτουργίας και επίλυσης της χονδρεμπορικής αγοράς. Η τυχόν μάλιστα κατάργηση της ΠΧΦΕΛ δεν θα επέφερε κανένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στους Προμηθευτές, αφού η αύξηση της κερδοφορίας τους (κατά το αποφευγόμενο κόστος τους στην χονδρική λόγω των ΑΠΕ) θα ήταν οριζόντια για όλους, οδηγώντας και σε ισόποση επιβάρυνση των καταναλωτών μέσω του ΕΤΜΕΑΡ.

Επιπλέον όσες «εναλλακτικές» της ΠΧΦΕΛ προτάσεις έχουν μέχρι σήμερα ακουστεί, είτε φέρουν χαρακτηριστικά Τέλους ευάλωτου στην λογική, είτε ουσιαστικά προβλήματα εφαρμογής, είτε θα αποτύχουν ποσοτικά παντελώς να την υποκαταστήσουν. Με πιο πρόσφατο παράδειγμα αυτό της πρότασης του ΛΑΓΗΕ περί εκμετάλλευσης των Εγγυήσεων Προέλευσης (ΕΠ) προς όφελος του ΕΛΑΠΕ, από την διαβούλευση του Κώδικα ΔΑΠΕΕΠ, όσα εκεί καταθέσαμε, αλλά και των πρακτικών που προηγήθηκαν από μερίδα καθετοποιημένων Προμηθευτών να αξιοποιήσουν μόνες τους και για ίδιον όφελος τις ΕΠ των μονάδων παραγωγής από ΑΠΕ που διαθέτουν και μάλιστα υπό Feed in Tariff μοντέλο, νομίζουμε προέκυψαν περισσότερα προβλήματα από όσα ο Λειτουργός είχε κατά νου να διευθετήσει. Επιπλέον οι ΕΠ δεν μπορούν ποσοτικά να υποκαταστήσουν την ΠΧΦΕΛ επί του παρόντος τουλάχιστον σε καμία περίπτωση, αφού οι ΕΠ σε αξία και δια της αρχής των «συγκοινωνούντων δοχείων» οφείλουν να συμπλέουν ανά MWh ΑΠΕ έστω και σε χαλαρή συνάφεια με

την αξία των δικαιωμάτων ρύπων CO₂ που αντιστοιχούν σε κάθε παραγόμενη από ορυκτά καύσιμα επίσης MWh.

Σε συνέχεια των ανωτέρω και επειδή αντικειμενικά δεν βλέπουμε κάποιον ουσιαστικό λόγο για την κατάργηση της ΠΧΕΦΕΛ λόγω του Market Coupling του Target Model αλλά ούτε και κάποια λειτουργική εναλλακτική για την υποκατάσταση της, η διατήρηση του μηχανισμού της είναι εκ των πραγμάτων επιβεβλημένη και δίκαιη, ιδίως μάλιστα ενόψει των εθνικών στόχων διείσδυσης ΑΠΕ που η χώρα μας καλείται να επιτύχει, μαζί βεβαίως και με την αναβάθμιση της επενδυτικής της αξιοπιστίας, που είναι εκ των ων ουκ άνευ για όλη την οικονομία συνολικά.

Στην διάθεση σας για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση ή πληροφορία.

Για τον ΣΠΕΦ με εκτίμηση,

Στέλιος Λουμάκης – Πρόεδρος
Γιώργος Σαμαράς – Γεν. Γραμματέας